

Anarko-sendikalist bir feminist: Teresa Claramunt Creus

Fitnat Durmuşoğlu

22.06.2021

İçindekiler

Kadınlar için ücretsiz gece okulu	4
Grevlerde en öndeydi	6
CNT örgütlenmesinde bulundu	8
Kaynak	9

Hayatını işçilerin taleplerine, kadınların haklarını savunmaya adanmış tekstil işçisi, anarko-sendikalist ve feminist bir lider. Kadınların uğradığı çifte sömürüyü kırmak için özerk bir işçi grubu yaratan Teresa Claramunt için anarşizm ve feminizm birbirinden ayrılmazdı. Cinsiyet temelinde hiçbir sınırlamayı kabul etmedi.

Teresa, 4 Haziran 1862 yılında İspanya'nın Huesca, Barbastro bölgesinde işçi sınıfından bir aile içinde dünyaya geldi. Doğumundan birkaç yıl sonra ailesi iş bulma umuduyla Barcelona'nın sanayi bölgelerinden Sabadell'e taşındı. Teresa, 10 yaşındayken Sabadell'de Can Planes tekstil fabrikasında çalışarak olarak işe girdi. Bir tekstil işçisi olarak dokumacılar ve eğiticiler arasında mücadeleye başladı.

1883 yılında José López Montenegro'nun öne çıktığı diğer Sabadell anarko-sendikalistleriyle birlikte, Temmuz ayında Sabadell'de ücretlerin artırılması ve daha iyi çalışma koşulları talebiyle ilan edilen “yedi haftalık grev”e aktif olarak katıldı. Aynı yılın sonunda, yine López Montenegro, José Miquel ve Antonio Gurri Bergés ile birlikte, Sabadell'de *Monti Tognetti Antikler Birliği* adı verilen gizli bir grubu örgütledi. Hayatını bu iki arkadaşla paylaştı: önce

12 Ocak 1884 yılında evlendiği Antonio Gurri Bergés ve daha sonra José López Montenegro ile.

1884 yılında özellikle Tárrida del Mármol'ün fikirlerinden etkilenerek Sabadell'de bir kadın örgütü kurdu. Zamanla tekstil işçileri arasında ajitasyonları, konuşmaları ve yazılarıyla bilinen bir devrimci haline geldi. Ekim 1884'te, Sabadell'deki *Secció Vària de Treballadores Anarco-collectivistes de Sabadell* anarko-kolektivistlerin işçi bölümü varyantının kurucularından biri oldu.

Kadınlar için ücretsiz gece okulu

Teresa, 1891 yılında yayınlanan bir makalede, tekstil endüstrisinde ezici bir çoğunlukla çalışan kadınların sendikalarda erkeklere oranla daha çok üye olmalarına rağmen, erkeklerin daha çok söz sahibi olmasına dikkat çekti. 1892 yılında Ángeles López de Ayala ve Amalia Domingo Soler ile birlikte ilk İspanyol feminist topluluğu olan *Sociedad Autónoma de Mujeres de Barcelona*'ı (Barselona Otonom Kadın Derneği) desteklediler. Kadınlar için ücretsiz bir gece okulu kurdular.

1893 yılında Barselona'daki Gran Teatre del Liceu'daki bombalama olayından sonra tutuklandı. Tek bir kişi tarafından gerçekleştirilen bu bombalama, tüm anarşist harekete saldırmak için bahane olarak kullanıldı. Teresa hiçbir şekilde suçlanmadı ve bu tür taktikleri hiç onaylamadığını ifade etti.

1896 yılında Barselona'nın Cambios Nuevos Cadesi'ndeki Corpus Christi alayının geçişi sırasında meydana gelen bombalı saldırıyla tekrar tutuklandı ve Montjuich hapishanesine diğer anarşistlerle birlikte hapsedildi. Bu olayın ardından, birçok anarşist korkunç bir şekilde işkence gördü, bir kişi işkenceden delirdi. Kendiside yediği dayığın etkilerini hayatının geri kalanında hissetti. Hapishaneden bu olayları anlattığı mektupları dışarıya ulaştırıldı ve anarşistlere uygulanan korkunç muameleyi vurgulamaya yardımcı oldu. Herhangi bir suçtan hüküm giymemiş olmasına rağmen, bir yıl sonra serbest bırakılmasının ardından İngiltere'ye sınır dışı edildi.

Teresa Claramunt Creus, Temmuz 1897'de bir grup mülteciyle birlikte Londra'ya geldi ve orada birkaç ay geçirdi. Katalan arkadaşı Fernando Tarida del Marmol, onu Avrupa'nın dört bir yanından diğer anarşist sürgünlerle ve İngiliz işçi örgütleyicileriyle tanıştırdı. 1897 yılı sonbaharında İngiltere'den ayrıldı ve Fransa'ya gitti. Paris ve Roubaix'de dokumacı olarak çalıştı. *Confédération Générale du Tra-*

vail'den (Genel İşçi Konfederasyonu, CGT) aktivistleriyle ve Charles Malato ile temas kurdu.

Grevlerde en öndeydi

Teresa, 1898 yılında Barselona'ya döndü ve Montjuich duruşmalarına karşı yürütülen kampanyada yer aldı. Beş anarşist idam edildi, çoğu uzun hapis cezalarına çarptırıldı. Bombayı kimin fırlattığı ise bir sır olarak kaldı. Teresa, Lepoldo Bonafalla ile birlikte 1901 yılında *El Productor* dergisinin çıkarılmasında önemli bir rol oynadı. Dergiyi ve bir konuşmacı olarak yeteneğini farklı bölgesel anarko-sendikalist organlar arasındaki birliği savunmak için kullandı. Yine aynı yıl, 1897-98'de Fransa ve İngiltere'de bulunan anarşist pedagoğ Francesc Ferrer i Guàrdia tarafından finanse edilen *La Huelga General* gazetesinin aktif bir çalışanı oldu.

Claramunt Creus, 1901-1902 yıllarında ortaya çıkan endüstriyel gelişme sırasında da önemli bir rol oynadı ve *La Huelga General* Gazetesi grev hareketinin sözcüsü olarak hizmet etti. 1901 yılı Mayıs ayında, Barselona'da meydana gelen tramvay grevi vesilesiyle, diğer aktivistlerle birlikte, Barselona li-

manına demirlemiş olan *Pelayo* yolcu gemisinin depolarında işçi olarak çalıştı.

1902 yılında metal sektörünün grevcileriyle dayanışma mitinglerine katıldı. Şubat ayında Barselona'yı bir aydan fazla felç eden genel greve de örgütlediği tekstil işçileriyle beraber katıldı. Teresa, İspanyol Sirk Tiyatrosu'nda tutkulu bir konuşma yaparak, mahallelerdeki kadın işçileri harekete geçirdi ve Bonafulla ile birlikte aşağı Endülüs'te yoğun bir propaganda turuna çıktı. *El Productor*'ün yaptığı masrafları karşılamak için bir "entelektüel kooperatif" kurdu. Ronda'da sivil muhafızlar tarafından gözaltına alındı ve eyaletten sınır dışı edilerek Malaga'ya götürüldü.

İlerleyen yıllarda pek çok toplantı ve propaganda gezisine katıldı. *El Productor*, *El Rebelde*, *Tribuna Libre*, *El Productor Literario*, *El Porvenir del Obrero*, *Fraternidad*, *La Alarma*, *El Proletario*, *Buena Semilla* gibi dergi ve gazetelerde yazıları yayınlandı. *La Tramuntana* ve *La Revista Blanca* dergisine çalışmalarıyla katkıda bulundu. 1903 yılında *La mujer*, *Consideraciones generales sobre su estado ante las prerrogativas del hombre* kitabını yazdı. Kitabında çalışan kadınların durumunu, erkek egemenliğine karşı mücadele etme gereğini ve kadınların kurtuluşu için yapılması gereken mücadelenin ana hat-

larını çizdi. 1907-1908 yılında *El Rebelde* gazetesini yönetti.

CNT örgütlenmesinde bulundu

1909 yılındaki *Semana Tragica*'da (Trajik Hafta), bir genel grev patlak verdi ve Barselona'da barikatların kurulmasında aktif bir rol oynadı. 16 Şubat Pazar gecesi, toplanan kalabalığa coşkulu bir konuşma yaptı. Eylemlerden dolayı Zaragoza'ya sürüldü. Aragonlu işçileri örgütlemekte çok aktifti. Claramunt Creus 1910'lu yılların başlarında, devrimci sendikalist *Confederación Nacional del Trabajo*'nın (Ulusal Çalışma Konfederasyonu, CNT) örgütlenmesine dâhil oldu.

1911 yılındaki genel grevde başrol oynadı. Evi, dönemin genç anarşistleri Durruti, Ascaso ve Oliver için buluşma yeri idi. Deneyimi ve mücadelesiyle İberya devrimcilerinin en büyük ilham kaynaklarından biri oldu. Teresa işçilerin örgütlenmesinde kitli bir role sahipti. 1920'li yıllarda reformist eğilimlerden şüphelendiği sendikalist hareketten geri adım attı. İlerleyen hastalığı nedeniyle bir süre Seville'de anarko-sendikalist Antonio Ojeda'nın evinde, sakin

bir yaşamın ve ılıman bir iklimin sağlığını iyileştireceği fikriyle yaşadı.

4 Haziran 1923 yılında Zaragoza’da kardinal Juan Soldevilla y Romero’ya düzenlenen saldırının ardından, suçlu olduğuna dair kanıt aramak için polisler dairesini aradı. 1924 yılında Barselona’ya döndü. 1929 yılında son bir mitinge katıldı. Felç olması onu çalışmalarından alıkoydu.

11 Nisan 1931 yılında Barselona’da öldü. Cenazesine elli bin kişi katıldı. Sabadell’de Gràcia semtinde bulunan bir okul ve Campoamor semtindeki bir cadde onun adını taşıyor.

Kaynak

- Pelin Derici – meydan1.org – Anarşizmin Dokumacısı: Teresa Claramunt- Meydan gazetesi: sayı 44
- Wikipedia – Teresa Claramunt Creus
- Zoffmann Rodriguez, Arturo – Claramunt Creus, Teresa 1862-1931-hispanic anglosphere.com
- libcom.org – Claramunt Teresa 1862 – 1931

- Diaride Sabadell.com- Marc Parayre- Teresa Claramunt –Sabadell’den feminist lider ve anarşist Teresa Claramunt’un ölümünden 90 yıl sonra – 11 Nisan 2021

Anarşist Kütüphane

Fitnat Durmuşoğlu
Anarko-sendikalist bir feminist: Teresa Claramunt
Creus
22.06.2021

18.05.2022 tarihinde şuradan alındı: kadinisci.org

tr.anarchistlibraries.net